

Grondboor & Hamer

Tweemaandelijks tijdschrift van de Nederlandse Geologische Vereniging
Jaargang 54 (2000) nummer 1

Inhoud van dit nummer:

- 1 Redactie: De nieuwe omslagfoto.
- 2 Jaap Zandstra: Het 'Geologisch monument Bouwepet' te Mûnein (Friesland).
- 4 Hans Steur: *Parka decipiens*, een onbegrepen plant uit Laat-Siluur en Vroeg-Devoon.
- 9 Dick Mol, John de Vos en Jelle W.F. Reumer: Fossiele muskusossen van de bodem van de Noordzee.
- 16 Louis Verhaard: Een smeltwatertunneldal bij Olst en andere smeltwaterafzettingen.
- 19 Fred Rabe: Geovaria.

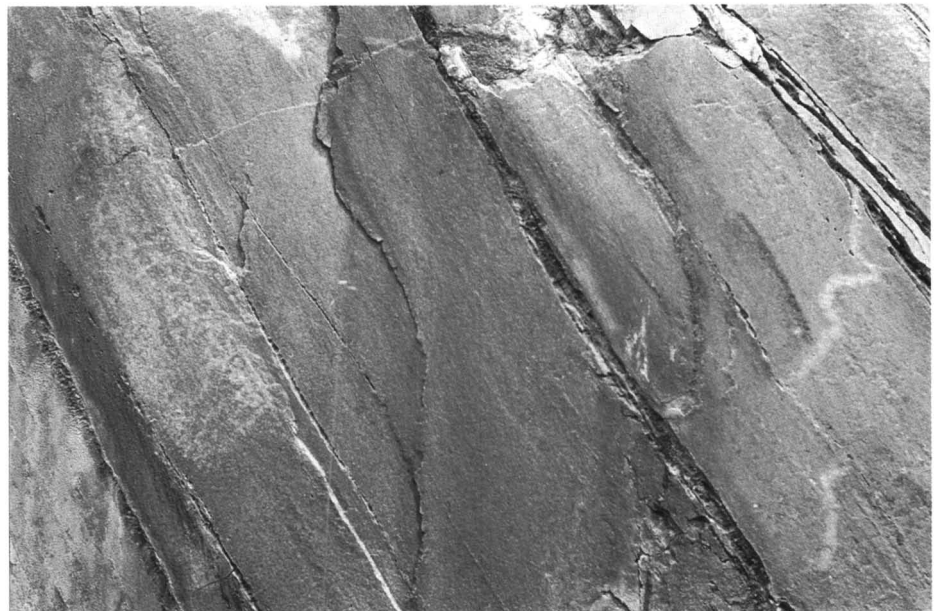
De omslagfoto: een rotswand in het Valsertal

Redactie

Mevrouw Krull-Kalkman is bekend als zandverzamelaarster, vooral door haar zand-expositie. Toch is zand niet het enige gesteente dat haar bekoort, zoals blijkt uit deze opname. De rotswand op deze foto boeide haar bijzonder. Niet vanwege bepaalde geologische verschijnselen maar door zijn vele kleurschakeringen.

De rots maakt deel uit van een dalwand van de Valserrhein in het Zwitserse kanton Graubünden. De Valserrhein is één van de gletsjerrivieren die de Vorderrhein voeden. Wie de Rijn stroomopwaarts volgt tot voorbij Chur en bij Illanz linksaf slaat, komt in het Valsertal. Even voorbij het plaatsje St. Martin is de foto gemaakt. Volgens mevrouw Krull is het gesteente een leisteen uit de zgn.

'Bündnerschiefer'. Dit is een lagencomplex dat verschillende omgevormde sedimenten omvat uit de Jura-periode en het Onder-Krijt. De 'Bündnerschiefer' wordt ook elders in Zwitserland en Oostenrijk aangetroffen, en wel in die zone van de Alpen welke als 'Penninische Alpen' wordt

aangeduid. Men treft deze bijvoorbeeld in Zwitserland aan in Wallis, in Graubünden, o.a. in het 'Engadiner Fenster', en in Oostenrijk in de Hohe Tauern met het 'Tauern Fenster'. Hoe dat zit, staat o.a. in Venema's artikel 'Stenen zoeken in Wallis' in *Grondboor & Hamer* 52 (1998) nr. 1, p. 9-16.

Evenals elders zijn in spleten en holten soms mineralen uitgekristalliseerd. Het Valsertal was vroeger beroemd om zijn fraaie kwarts met rutiel en albiet. Wie daar nu naar zoekt, doet dit waarschijnlijk tevergeefs. Gelukkig hebben de 'gewone' gesteenten, zoals deze leisteen, ook hun charme.